

Longlist Karel van Manderprijs

**Beeldende kunst en
kunstnijverheid 1850-heden
(conceptversie)**

Samengesteld door
Eva de Bruijne

2020

Inhoud

VERANTWOORDING	3
TIJDVAKKEN	5
1850-1890	5
1890-1914	6
1914-1940	8
1940-1980	10
1980-heden	12
ALGEMEEN	15
Overzichtswerken algemeen	15
Overzichtswerken kunstenaars	18
AUTEURS	20

Verantwoording

Eva de Bruijne

Voor u ligt de longlist ‘Beeldende kunst en kunstnijverheid 1850-heden’ voor de Karel van Manderprijs. Dit jaar steekt de bibliografie anders in elkaar dan de voorgaande edities. Waar de bibliografieën van mijn voorgangers zeer uitgebreid waren inclusief tijdschriftbijdragen, bundels, recensies etc., heeft de Vereniging van Nederlandse Kunsthistorici besloten vanaf heden enkel boekpublicaties en proefschriften op te nemen, die zijn verschenen in de afgelopen vijf jaar. Deze longlist beoogt aldus een zo compleet mogelijk overzicht te bieden van de tussen 2015 en 2019 verschenen kunsthistorische boekpublicaties en promoties met betrekking op beeldende kunst en kunstnijverheid uit de periode 1850-heden.

De publicaties in de longlist zijn verzameld aan de hand van een aantal criteria. Om te beginnen beperkt de longlist zich tot publicaties met een kunsthistorisch onderwerp en een wetenschappelijk, of semi-wetenschappelijk, karakter. Het gebruik van een notenapparaat en bronvermelding evenals de achtergrond van de auteur zijn leidend geweest bij de bepaling of een publicatie wetenschappelijk is. Helaas maakte de situatie rondom het coronavirus fysieke raadpleging van publicaties in bibliotheken onmogelijk. Gelukkig zijn tegenwoordig vaak digitale inkijkexemplaren van boeken te vinden. Bij twijfelachtige gevallen is gekeken naar recensies.

Ten tweede dienen de publicaties betrekking te hebben op het tijdvak 1850-heden. Publicaties over een specifieke kunstenaar of een

specifiek kunstwerk zijn opgenomen wanneer de kunstenaar geboren of gestorven is in de periode 1850-heden.

Tot slot dienen de publicaties te zijn geschreven door Nederlandse of aan een Nederlands instituut verbonden auteurs. De overgrote meerderheid hiervan is kunsthistoricus, dat wil zeggen zij met een afgeronde bachelor of master kunstgeschiedenis, zij die zijn gepromoveerd in de kunstgeschiedenis, en allen die werkzaam zijn in het universitair kunsthistorisch onderwijs. Ook in een museum werkzame conservatoren en restauratoren zijn opgenomen. Het is echter geen harde eis dat de auteur kunsthistoricus is. Er wordt tegenwoordig zoveel interdisciplinair onderzoek uitgevoerd, dat ook wetenschappers en experts uit andere vakgebieden een mooie kunsthistorische publicatie kunnen schrijven, al dan niet in samenwerking met een kunsthistoricus. Achterin de longlist is een auteurslijst opgenomen.

Dat de lijst dit jaar enkel publicaties opneemt die in aanmerking komen voor de Karel van Manderprijs houdt ook in dat er een maximum van twee auteurs per publicatie is aangehouden (enkele uitzonderingen daargelaten). Tentoonstellingscatalogi en boekpublicaties met daarin gebundelde essays en entries door meerdere auteurs zijn dan ook niet opgenomen.

Aanpak

Omdat dit jaar enkel een longlist wordt samengesteld, ben ik niet van de auteurslijst uit de vorige bibliografie over de periode 1850-heden uitgegaan, geschreven door Helewise Berger in 2015, aangezien hier ook veel auteurs tussen staan met enkel artikelen op hun naam. Ik ben mijn zoektocht daarom gestart bij uitgeverijen met een

specialisatie in (kunst)geschiedenis waaronder: WBOOKS, Brill, O10 Uitgevers, Amsterdam University Press, Leiden University Press, Thoth, Waanders, Walberg Pers, Lecturis, VanTilt. Vervolgens heb ik via NARCIS (National Academic Research and Collaborations Information System) en de digitale archieven van universiteiten relevante proefschriften opgespoord. Ook heb ik van elke kunsthistorische opleiding aan Nederlandse universiteiten een lijst opgesteld van docenten en hoogleraren en diens voor deze longlist relevante publicaties. Verder heb ik de bibliotheekcatalogus van het RKD en het Rijksmuseum doorgespit en via jaarverslagen van musea heb ik relevante tentoonstellingspublicaties geselecteerd. In sommige gevallen (onder andere het Rijksmuseum) worden in jaarverslagen ook externe publicaties van medewerkers genoemd. Indien het een tentoonstellingscatalogus, een proefschrift of een handelseditie van een proefschrift betreft, staat dit vermeld. Wanneer een publicatie (voor zover bekend) in meerdere talen is verschenen, is enkel de Nederlandstalige versie opgenomen en is vermeld in welke talen de publicatie nog meer is verschenen.

Deze zoektocht heeft ruim 200 titels opgeleverd. Omdat de longlist aanzienlijk kleiner is in omvang dan de voorgaande edities, is ook de categorisering anders aangepakt en minder uitgebreid. Er is gekozen voor categorisering in tijdvakken. Als eerste tijdvak is 1850-1890 gekozen, vervolgens het fin de siècle van 1890-1914 waarop de tijdvakken 1914-1940, 1940-1980 en 1980-heden volgen. De afbakening van

de tijdvakken is gekozen op basis van de publicaties, op zo'n manier dat de overlap in aangrenzende tijdvakken zo minimaal mogelijk gehouden is. Het is echter onhaalbaar om alle publicaties precies binnen één tijdvak te plaatsen. In het geval van publicaties die twee tijdvakken raken is geprobeerd te achterhalen op welke tijdsperiode de focus in de publicatie wordt gelegd waarna deze is ingedeeld in de categorie die daar het beste bij aansluit. Wanneer dit niet te achterhalen was, is de publicatie geplaatst in het tijdvak met de meeste overlap. Publicaties die meer dan twee tijdvakken bestrijken omdat zij bijvoorbeeld als monografie het volledige leven van een kunstenaar betreffen of omdat zij als overzichtswerk van één of meerdere eeuwen dienen, zijn geplaatst binnen de laatste categorie *Algemeen*.

Ondanks mijn streven een zo compleet en representatief mogelijk overzicht samen te stellen, zullen er ongetwijfeld publicaties ontbreken. Ik hoop dat deze longlist, ook in haar aanzienlijk afgenomen omvang ten opzichte van de voorgaande, voor velen bruikbaar zal zijn.

Tijdvakken

1850-1890

1. Addleman-Frankel, Kate. *After Photography? The Photogravures of Edouard Baldus Reconsidered*. Amsterdam, 2018.
2. Berger, Helewise, Sjraar van Heugten, en Laura Prins. *Van Goghs intimi: Vrienden, familie, modellen*. Zwolle, 2019. Tent. cat. Het Noordbrabants Museum 21 september 2019-12 januari 2020.
3. Boom, Mattie. *Everyone a Photographer: The Rise of Amateur Photography in the Netherlands*. Rotterdam, 2019. Tent. cat. Rijksmuseum 15 februari-10 juni 2019.
4. Boom, Mattie, en Hans Roosenboom. *New Realities: Photography in the 19th century*. Rotterdam, 2017. Tent. cat. Rijksmuseum Amsterdam 17 juni-17 september 2017.
5. Dijk, Maite van, en Joost van der Hoeven. *Gauguin and Laval in Martinique*. Bussum, 2018. Tent. cat. Van Gogh Museum 5 oktober 2018-13 januari 2019.
6. Dirven, Ron, en Monique Rakhorst. *De schilders van Dongen*. Zwolle, 2019. Bijdrage van Helma van der Horst.
7. Helleman, Cora, en Pieterneel Kouwenhove. *Thérèse Schwartz (1851-1918): Haar klant was koning*. Zutphen, 2015.
8. Heugten, Sjraar van. *Van Gogh and the seasons*. Melbourne, 2017.
9. Heugten, Sjraar van, en Eva Rovers. *Van Gogh & Co*. Otterlo, 2015. Tent. cat. Kröller-Müller Museum 25 april-27 september 2015.
10. Klompmakers, Inge. *Of Brigands and Bravery: Kuniyoshi's Heroes of the Suikoden*. Leiden, 2016.
11. Lindenhovius, Willemijn (red.). *Sprezzatura: Vijftig jaar Italiaanse schilderkunst 1860-1910*. Zwolle, 2019. Tent. cat. Drents Museum 2 juni-3 november 2019.
12. Reynaerts, Jenny. *Spiegel van de werkelijkheid: 19de-eeuwse schilderkunst in Nederland*. Amsterdam/Brussel, 2019.
13. Schaap, Robert. *Kunisada: Imaging Drama and Beauty*. Leiden, 2016.
14. Suijver, Renske. *Mesdag & Japan*. Amsterdam, 2018. Tent. cat. Mesdag Collectie 7 maart-17 juni 2018.
15. Veldink, Suzanne, en Evelien de Visser. *Mesdags uit de familie: Werken uit familiebezit*. Schiedam, 2015. Tent. cat. Panorama Mesdag 29 maart-4 oktober 2015.
16. Vreeken, Bert. *Abraham en Louisa Willet-Holthuysen: Amsterdamse verzamelaars in de 19^e eeuw*. Zwolle, 2015. Bijdragen van Jacques van Gerwen, Leonoor van Oosterzee, en Gusta Reichwein.
17. Wolf, Joke de. *Le Nouveau Paris: Charles Marville Photographs the City Transformation*. Amsterdam, 2018.
18. Woud, Auke van der. *De vroege Van Gogh: The early Van Gogh 1880-1885*. Otterlo, 2016. Tent. cat. Kröller-Müller Museum 24 sep 2016 - 9 apr 2017.

1890-1914

19. Banning, Nicky van. *Arnold Genthe: Pioneer of Dance Photography*. Amsterdam, 2016.
20. Blühm, Andreas, en Feico Hoekstra. *Wilden: Expressivisme van 'Brücke' en 'Der Blaue Reiter'*. Zwolle, 2016. Tent. cat. Museum de Fundatie 28 april-18 september 2016.
21. Boom, Mattie. *Everyone a Photographer: The Rise of Amateur Photography in the Netherlands*. Rotterdam, 2019. Tent. cat. Rijksmuseum 15 februari-10 juni 2019.
22. Carvalho, Fleur Roos Rosa de. *Prints in Paris 1900: Van elitair tot populair*. Brussel, 2017. Tent. cat. Van Gogh Museum 3 maart-11 juni 2017.
23. Dekker, Tessel. *Katten: schetsen en foto's van George Hendrik Breitner*. Amsterdam, 2017.
24. Dijk, Maite van. "Foreign artists versus French critics: Exhibition strategies and critical reception at the Salon des Indépendants in Paris (1884-1914)." Amsterdam, 2017. Proefschrift Universiteit van Amsterdam.
25. Dijke, Frouke van. *Klimt/Schiele, Judith en Edith*. Eindhoven, 2016. Tent. cat. Kunstmuseum Den Haag 12 maart-19 juni 2016.
26. Eliëns, Titus M. *Mesdag & Colenbrander*. Zwolle, 2019. Tent. cat. De Mesdag Collectie 8 maart-23 juni 2019.
27. Graaf, Floor de. *Anton L. Koster 1859-1937: Schilder van bloembollenvelden*. Zwolle, 2017. Tent. cat. Museum De Zwarte Tulp 16 september 2017-30 april 2018.
28. Graaf, Floor de, en Anne van Lienden. *Geschilderde Tuinen: Tuinschilderijen van impressionisten uit de periode rond 1900*. Zwolle, 2018.
29. Heteren, Marjan van. *Mysterie Mondriaan*. Zwolle, 2018. Tent. cat. Stedelijk Museum Alkmaar 24 november 2018-10 maart 2019.
30. Heuvel, Maartje van den. *Fotografie wordt Kunst. Photo-Secession in Holland 1890-1937*. Zwolle, 2019. Tent. cat. Fotomuseum Den Haag 7 september-8 december 2019.
31. Hoyle, Mickey. *Around the World in 87 Photographs: Dolph Kessler's Grand Tour, 1908*. Amsterdam, 2016.
32. Koolhaas-Grosfeld, Eveline. *Tussen politiek & publiek: Politieke prenten uit een opstandige tijd, 1880-1919*. Schiedam, 2019. Bijdrage van Marij Leenders.
33. Paaschen, Jacqueline van. *Mondriaan en Steiner: wegen naar nieuwe beelding*. Den Haag, 2017.
34. Raassen-Kruimel, Emke. *Schilderkunst in Laren*. Zwolle, 2015.
35. Rens, Annemiek. *De schilders van Drenthe*. Zwolle, 2017.
36. Tilanus, Louk. *De kunst van J. Mendes da Costa*. Zwolle, 2015.
37. Veen, Anneke van. *Amsterdam 1900: Foto's van Olie, Breitner, Eilers en tijdgenoten*. Bussum, 2016. Tent. cat. Stadsarchief Amsterdam, 14 oktober 2016-5 februari 2017.
38. Veldink, Suzanne. *Breitner: Meisje in kimono*. Amsterdam, 2016. Tent. cat.

Rijksmuseum 20 februari-22 mei 2016. Bijdrage van Nienke Woltman.

39. Weber, Nicholas Fox. "Piet Mondrian's early Years: The Winding Path to Straight Abstraction." Groningen, 2018. Proefschrift Rijksuniversiteit Groningen.
40. Wezel, Gerard van. *Jan Toorop: zang der tijden*. Zwolle, 2016. Tent. cat. Kunstmuseum Den Haag 26 februari-29 mei 2016.

1914-1940

41. Berg, Hubert van den. *Dada: Een geschiedenis*. Nijmegen, 2015.
42. Boot, Caroline, en Emma Järvenpää. *Ornamentale patronen: trijpweefsel van de Amsterdamse School, ca. 1910-1935*. Tilburg, 2017. Tent. cat. TextielMuseum 25 maart 2017-4 maart 2018.
43. Burkom, Frans van. *Erich Wichman: Ironische kunst, tragisch leven*. Zwolle, 2018. Tent. cat. Centraal Museum Utrecht 17 maart-24 juni 2018.
44. Charles, Corinne, en Marieke Jooren, *De broers Barraud: Vier Zwitserse realisten uit de jaren '20 en '30*. Eindhoven, 2019. Tent. cat. Museum MORE 20 januari-12 mei 2019.
45. Geer, Kees van der. *Gerrit Willem van Blaaderen*. Zwolle, 2016. Tent. cat. Stedelijk Museum Alkmaar 27 februari-28 augustus 2016.
46. Geer, Kees van der. *Sluifjers, Gestel, Kelder: De passie van verzamelaar Wim Selderbeek*. Zwolle, 2017. Tent. cat. Stedelijk Museum Alkmaar 18 februari-20 augustus 2017.
47. Hanssen, Léon. *De scheping van een aards paradijs: Piet Mondriaan 1919-1933*. Amsterdam, 2015.
48. Heijbroek, J.F. *Rik Wouters in Amsterdam*. Amsterdam, 2018.
49. Jager, Maarten, *Rik Wouters & Nederland*. Zwolle, 2016. Tent. cat. Museum Flehite 7 oktober 2016-8 januari 2017.
50. Jansen, Hubert Marie Lambert. “Chacun son Marcel?” Meerdereidigheid in het werk van Marcel Duchamp.” Amsterdam, 2015. Handeldsedite proefschrift Universiteit Leiden.
51. Jansen, Marije. *Japan Modern: Japanese prints from the Elise Wessels Collection*. Rotterdam, 2017. Tent. cat. Rijksmuseum 24 juni-11 september 2016.
52. Jordens, Peter. *Hendrik Werkman & De Ploeg: The Next Call en het constructivisme*. Zwolle, 2017.
53. Linden, Agnes van der, en Annelien Krul. *Vrienden van Jan Stuyt en Louise Barozzi: bijdragen aan een album anno 1928*. Nijmegen, 2015.
54. Rey, Frederique van. *Man Ray's portrait of Peggy Guggenheim*. Amsterdam, 2017.
55. Rijnders, Mieke, en Peter de Ruiter. *Realisme in Nederland: Critici kiezen positie 1925-1945*. Rotterdam, 2016.
56. Roode, Ingeborg de, en Marjan Groot (red.). *Wonen in de Amsterdamse School. Ontwerpen voor het interieur 1910-1930*. Bussum/Amsterdam, 2016. Tent. cat. Stedelijk Museum Amsterdam 9 april-28 augustus 2016.
57. Scheijen, Sjeng. *De avantgardisten: De Russische Revolutie in de kunst, 1917-1935*. Amsterdam, 2019.
58. Smithuis, Renée. *Bergense School: De eerste Hollandse expressionisten 1914-1922*. Laren/Zwolle, 2015. Tent. cat. Singer Laren 9 september-29 november 2015.
59. Smithuis, Renée. *Piet van Wijngaerdt (1873-1946): Grondlegger van de Bergense School*. Zwolle, 2018. Tent. cat. Stedelijk Museum

Alkmaar 24 november 2018-
12 mei 2019.

Stijl. Rotterdam, 2017. Ook
verschenen in het Engels.

60. Spek, Jikke van der. *De schilders van De Ploeg*. Zwolle, 2016.
61. Tempel, Benno, en Doede Hardeman. *Art Deco In Paris*. Zwolle, 2017. Tent. cat. Kunstmuseum Den Haag 14 oktober 2017 – 4 maart 2018.
62. Vries, Anneke de. *Capriolen in grafiek: De Ploeg 1918-1928*. Groningen, 2018. Tent. cat. GRID Grafisch Museum Groningen 9 juni-4 november 2018.
63. Vries, Jan de, en Marijke de Groot. *Van sintels vuurwerk maken: Kunstkritiek en moderne kunst 1905-1925*. Rotterdam, 2015.
64. Witgens, Doris. *Peggy Guggenheim en Nelly van Doesburg: Voorvechters van De*

1940-1980

65. Baas, Frederic. *Benno Prem-sela: Strijder & verleider*. Rotterdam, 2018. Tent. cat. Design Museum Den Bosch 16 juni-30 september 2018.
66. Bergman, Joost. *Carel Vis-ser: Grafiek*. Zwolle, 2019. Tent. cat. Kunstmuseum Den Haag 16 maart-10 juni 2019.
67. Berrebi, Sophie. *Dubuffet and the city: people, place, and urban space*. Zürich, 2018. Tent. cat. Hauser & Wirth 10 juni-1 september 2018.
68. Bertheux, Maarten, en Brenda Zwart. *Corneille: zijn wereld*. Schiedam, 2018. Tent. cat. Stedelijk Museum Schiedam 22 september 2018-3 februari 2019.
69. Blom, Ivo. *Reframing Lu-chino Visconti: Film and Art*. Leiden, 2018.
70. Bool, Flip, en Wim van Sin-deren. *Wally Elenbaas & Es-ther Hartog: Foto's*. Rotter-dam, 2015.
71. Brentjens, Yvonne. *V = Vorm: Nederlandse vorm-geving 1940-1945*. Rotter-dam, 2015.
72. Dickaut, Monique F.A. *Arca-dië voorbij: Het Limburgse kunstdebat in de wederop-bouwperiode (1945-1965)*. Nijmegen, 2019. Handels-editie proefschrift Open Uni-versiteit Heerlen.
73. Dooren, Elmyra M.H. van. *Willy Boers: Expositie van schilderijen, gouaches, inkt-tekeningen en prints van 1933-1975*. Goes, 2015. Tent. cat. Oostinga Other Art 4 ok-tober 2015-30 januari 2016.
74. Ekkart, Rudi, en Eelke Mul-ler. *Roof en restitutie: de uittocht en gedeeltelijke terugkeer van Nederlands kunstbezit tijdens en na de Tweede Wereldoorlog*. De-venter, 2017.
75. Goedings, Truusje. *Het licht bij noordenwind: Friso ten Holt, schilder*. Zwolle, 2017. Tent. cat. Museum de Fun-datie 24 mei-1 oktober 2017.
76. Gras, Saskia. "Vrijplaats voor de kunsten: de Haagse Vrije Academie 1947-1982." Lei-den, 2017. Proefschrift Uni-versiteit Leiden.
77. Halem, Ludo van, en Trudy van der Horst. *Constant, Ruimte en Kleur: Van Cobra tot New Babylon*. Rotter-dam, 2016. Tent. cat. Cobra Museum voor Moderne Kunst 28 mei-25 september 2016.
78. Hohé, Madelief. *Hubert de Givenchy: To Audrey with Love*. Zwolle, 2016. Tent. Cat. Kunstmuseum Den Haag 26 november 2016-26 maart 2017.
79. Hompe, Roosmarijn, en Adelheid Smit. *Please write!/: Paul Thek en Franz Deckwitz: een kunstenaars-vriendschap*. Rotterdam, 2015. Tent. cat. Museum Boijmans van Beuningen 31 januari-31 mei 2015.
80. Huizing, Colin, Antoon Me-lissen, en Julia Mulli. *Man-zoni in Holland*. Rotterdam, 2019. Tent. cat. Stedelijk Museum Schiedam, 16 fe-bruari-2 juni 2019. Ook ver-schenen in het Engels.
81. Jacobs, Ger. *Duitsland en Maillol: een onderzoek naar de invloed van Aristide Maillol op de beeldhouw-kunst in de eerste helft van de 20e eeuw in Duitsland in het bijzonder in de nazi peri-ode*. Utrecht, 2015. Handels-editie proefschrift Universi-teit Leiden.

82. Jobse, Jonneke, en Cartien Schreuder. *Whats Happening? Neo-avant-garde en de Nederlandse kunstkritiek 1958-1975*. Rotterdam, 2015.
83. Kempers, Paul. *'Het gaat om eenvoudige dingen': Jean Leering en de kunst*. Amsterdam, 2018.
84. Keuning, Ralph, en Theo van den Brink. *Fritz Klemm: Schilderijen en werken op papier*. Zwolle, 2018. Tent. cat. Museum de Fundatie 16 juni-2 september 2018.
85. Lit, Robert van. *Het palet en de pedalen: het leven en werk van Willem Jacobus Alberts, kunstschilder, organist, componist*. Capelle aan den IJssel, 2016.
86. Mechelen, Marga van. *ZERO in het kwadraat*. Tilburg, 2015. Tent. cat. TextielMuseum 7 februari-17 mei 2015.
87. Melissen, Antoon (red.). *Armando: tussen het weten en begrijpen*. Rotterdam, 2015. Ook verschenen in het Engels.
88. Melissen, Antoon. *Jan Schoonhoven*. Rotterdam, 2015. Ook verschenen in het Engels.
89. Netel, Lies. *De nalatenschap van Marianne van der Heijden (1922-1998): De stem van een ongekende kunstenaar*. Hilversum, 2019. Handeseditie proefschrift Universiteit Maastricht.
90. Stigter, Sanneke. "Between concept and material. Working with conceptual art: a conservator's testimony." Amsterdam, 2016. Proefschrift Universiteit van Amsterdam.
91. Stokvis, Willemijn. *Cobra in vogelvlucht*. Amsterdam, 2015.
92. Stokvis, Willemijn. *COBRA: The History of a European Avant-Garde Movement (1948-1951)*. Rotterdam, 2017.
93. Tuijn, Marguerite, en Herman Berserik. *Rein Draijer 1899-1986*. Zwolle, 2016. Tent. cat. Museum MORE 18 juni-25 september 2016. Bijdrage van Peter Struycken.
94. Ulzen, Patricia van. *J.C. Ebbinge Wubben: Museumdirecteur met een missie, 1945-1978*. Rotterdam, 2016.
95. Zeeland, Nelleke van. *Theodoor Heyner (1920-1990): De kracht van wit licht*. Zwolle, 2018. Tent. cat. Museum Zuthphen 17 november 2018-23 maart 2019.
96. Zonnenberg Nathalie S.J.F. "Between dematerialization and documentation: conceptual art in a curatorial perspective." Amsterdam, 2016.

Proefschrift Vrije Universiteit Amsterdam.

1980-heden

97. Almeida Meroz, Joana Ozorio de. "Transnational Material Politics. Constructions of Dutch design 1970-2012." Amsterdam, 2018. Proefschrift Vrije Universiteit Amsterdam.
98. Andrade da Silva Albuquerque, P.A. "The webcam as an emerging cinematic medium." Amsterdam, 2016. Handelseditie proefschrift Universiteit van Amsterdam.
99. Anthonissen, Anton Frederik, en Evert van Straaten. *Het moet gewoon kloppen: Joost van den Toorn*. Zwolle, 2015.
100. Belt, Werner van den. *Armando, alle beelden*. Eindhoven, 2017.
101. Berrebi, Sophie. *L'archive des ombres/ Shadow archive*. Hornu, 2019. Tent. cat. Musée des Arts Contemporains 7 april-1 september 2019.
102. Berkum, Sandra van. *Zilverkunst in Nederland*. Zwolle, 2016. Ten. cat. Kunstmuseum Den Haag 16 april- 21 augustus 2016.
103. Boot, Caroline, en Lotte Verbene. *Under the Skin*. Tilburg, 2015. Tent. cat. TextielMuseum 30 mei-20 september 2015.
104. Bronwasser, Sacha, en Jhim Lamoree. *Trouble in Paradise*. Rotterdam, 2019. Tent. cat. Kunsthal Rotterdam 7 februari-26 mei 2019. Ook verschenen in het Engels.
105. Day, Jeremiah. "A Kind of Imagination that has Nothing to Do with Fiction: Art in Public Life." Amsterdam, 2017. Proefschrift Vrije Universiteit Amsterdam.
106. Eliëns, Titus M. *Barbara Nanning, Eeuwige bewegingen: Keramiek, installaties en glaskunst*. Zwolle, 2019. Tent. cat. Kunstmuseum Den Haag 31 augustus-1 december 2019. Ook verschenen in het Engels.
107. Eliëns, Titus M. *De Wondere Wereld van Hans van Bentem: Optisch glas uit Tsjechië en Slowakije*. Zwolle, 2016.
108. Eliëns, Titus M. *Geert Lap: Specific Objects*. Rotterdam, 2019. Tent. cat. Design Museum Den Bosch 1 juni-18 augustus 2019. Bijdragen van Ernst van Alphen en Jac Geurts.
109. Eliëns, Titus M. *Yvonne Joris: Pionier & terriër*. Rotterdam, 2018. Tent. cat. Design Museum Den Bosch 16 juni-30 september 2018.
110. Elshout, Dos. "De moderne museumwereld in Nederland: Sociale dynamiek in beleid, erfgoed, markt, wetenschap en media." Amsterdam, 2016. Proefschrift Universiteit van Amsterdam.
111. Emerson, Kathryn. "Transforming wayang for contemporary audiences: dramatic expression in Purbo Asmoro's style, 1989-2015." Leiden, 2016. Proefschrift Universiteit Leiden.
112. Ferdinand, Simon. "I Map Therefore I Am Modern: Cartography and Global Modernity in the Visual Arts." Amsterdam, 2017. Proefschrift Universiteit van Amsterdam.
113. Gierstberg, Frits, en Anne Ruygt. *Tussen kunst en document: Fotografiekratiek in Nederland 1980-2015*. Rotterdam, 2016.
114. Gnyp, Marta. "The art world of cosmopolitan collectors:

- In relation to mediators, institutions and producers.” Amsterdam, 2015. Proefschrift Universiteit van Amsterdam.
115. Gnyp, Marta. *The shift: art and the rise to power of contemporary collectors*. Stockholm, 2015.
116. Grasman, Edward. *Henk van Os: Van kunst naar cultuur*. Houten, 2016.
117. Hartog Jager, Hans den. *Aldo Bakker*. Rotterdam, 2016
118. Hartog Jager, Hans den. *Hockney – Van Gogh*. Amsterdam, 2019. Tent. cat. Van Gogh Museum 1 maart-26 mei 2019.
119. Heuvel, Maartje van den. “Picturing Landscape: contemporary photography, collective visual memory and the making of place in the Netherlands.” Leiden, 2018.
- Proefschrift Universiteit Leiden.
120. Keuning, Ralph. *Goldbrun: Yuri Honing en Mariecke van der Linden*. Zwolle, 2018. Tent. cat. Museum de Fundatie 21 september 2018-6 januari 2019.
121. Kletter, Sander. *Turbulentie rond videokunst: kunstkritische reflecties op een nieuw medium 1970-2010*. Rotterdam, 2016.
122. Kok, Annemarie. *Kunstkritiek in een tijd van vervaagende grenzen: Over engagement, design en commercie 1989-2015*. Rotterdam, 2016. Handelseditie proefschrift Rijksuniversiteit Groningen.
123. Kwastek, Katja. *Aesthetics of interaction in digital art*. Cambridge, 2015.
124. Lütticken, Sven. *Cultural Revolution: Aesthetic*
- Practice After Autonomy*. Berlijn, 2017.
125. Ouweleen, Kim, en Marga van Mechelen. *Kamagurkistan: voorbij de grenzen van de ernst*. Zwolle, 2018. Tent. cat. Noordbrabants Museum 28 juli-28 oktober 2018.
126. Poodt, Jos, en Ludo van Hallem. *De keramiek van Erik Andriess*. Eindhoven, 2015. Tent. cat. Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch 29 mei-29 november 2015.
127. Rijn, Ilse van. “The Artists' Text as Work of Art.” Amsterdam, 2017. Proefschrift Universiteit van Amsterdam.
128. Sholette, Gregory. *Delirium and Resistance: activist art and the crisis of capitalism*. London, 2017. Handelseditie proefschrift Universiteit van Amsterdam.
129. Sizoo, Hans, en Geer Steyn. *Geer Steyn: Beelden-*
- Penningen*. Zwolle, 2016. Tent. cat. Museum Beelden aan Zee 12 februari-15 mei 2016.
130. Straaten, Evert van, en Anton Anthonissen. *Queer!?: beeldende kunst in Europa 1969-2019*. Zwolle, 2019.
131. Tempel, Benno, en Jeroen Dijkstra. *Dark days Bright nights*. Lichtervelde, 2017. Tent. cat. Kunstmuseum Den Haag 18 maart-19 juni 2017.
132. Uniquole, Nicole. *Frans Hoogendoorn: Een Haags Couturier*. Zwolle, 2017. Tent. cat. Kunstmuseum Den Haag 4 november 2017-18 februari 2018.
133. Veiga, Leonor. “The third avant-garde: contemporary art from Southeast Asia recalling tradition.” Leiden, 2018. Proefschrift Universiteit Leiden.

134. Visser, Rina. “Veranderend kunstenaarschap: de rol en betekenis van de kunstenaar in participatieve kunstpraktijken.” Leiden, 2018. Proefschrift Universiteit Leiden.
135. Weijers, Wouter. *Jerusalem, Jerusalem. Herinneren en vergeten in het werk van Anselm Kiefer en Gerhard Richter*. Nijmegen, 2016.
136. Westgeest, Helen. *Video Art Theory: A Comparative Approach*. Malden, 2015.
137. Willems, Gerrit, en Han Schuil. *De meest eigentijdse schilderijen tentoonstelling: Nederlandse schilderkunst van nu*. Bussum, 2018. Tent. cat. Dordrechts Museum1 juli-7 oktober 2018.

Algemeen

Overzichtswerken algemeen

138. Anthonissen, Anton, en Evert van Straaten. *De Stijl - 100 jaar inspiratie: de nieuwe beelding en de internationale kunst 1917-2017*. Zwolle, 2016.
139. Baetens, Jan Dirk, en Dries Lyna (red.). *Art Crossing Borders: The Internationalisation of the Art Market in the Age of Nation States ca. 1750-1914*. Leiden, 2019.
140. Bakker, Wim. *Visual arts in Bali: a century of change 1900-2000*. Eindhoven, 2018.
141. Barendse, Linda. *De schilders langs de IJssel*. Zwolle, 2019.
142. Bavelaar, Hestia. *Re-Imagining Western Art History in an Age of Globalization: Finding Blind Spots and Shifting Frontiers*. Saarbrücken, 2015.
143. Beentjes, Tonny. "Casting Rodin's *Thinker*: Sand mould casting, the case of the Laren *Thinker* and conservation treatment innovation." Amsterdam, 2019. Proefschrift Universiteit van Amsterdam.
144. Benthem, Barend J. van. *Wapenzilver: Twickel, Weldom, Middachten en Amerongen: de vroegere bewoners en hun zilver, 1550-1950*. Zwolle, 2019.
145. Bikker, Jonathan. *High Society*. Rotterdam, 2018. Tent. cat. Rijksmuseum 8 maart-3 juni 2018. Ook verschenen in het Engels.
146. Boer, Ronald Slamet de. "Kunst in bedrijfsopdracht: Bedrijfspublicaties, kunstprofessionals en tegenstrijdige belangen." Amsterdam, 2019. Proefschrift Vrije Universiteit Amsterdam.
147. Bodt, Saskia de. *De verbeelders: Nederlandse boekillustratie in de twintigste eeuw*. Nijmegen, 2015.
148. Boogaarts, Jan. *De Orgelmakers Smits te Reek (bij Grave)*. Zutphen, 2017. Handelseditie Proefschrift Radboud Universiteit Nijmegen.
149. Boot, Caroline. *Bauhaus & modern textiel in Nederland*. Tilburg, 2019. Tent. cat. TextielMuseum 25 mei-3 november 2019.
150. Cornelis, Mireille, Leonore van Sloten, en Eddy de Jongh. *Under the Spell of Hercules Segers: Rembrandt and the Moderns*. Zwolle, 2016. Tent. cat. Museum Het Rembrandthuis 7 oktober 2016-8 januari 2017.
151. Crucq, Arthur. "Abstract patterns and representation: the re-cognition of geometric ornament." Leiden, 2018. Proefschrift Universiteit Leiden.
152. Eijnde, Jeroen van den. *Het huis van IK: Ideologie en theorie in het Nederlandse vormgevingsonderwijs*. Amsterdam, 2015. Handelseditie proefschrift Universiteit Leiden.
153. Eisses, Marit. *Haagse chic. Steltman: 100 jaar sieraden en zilver*. Zwolle, 2017. Tent. cat. Kunstmuseum Den Haag 4 november 2017-18 februari 2018.
154. Erfteijer, Antoon. *Kunst om te huilen: Heftige emoties bij het kijken naar kunst*. Eindhoven, 2018.
155. Erfteijer, Antoon, en Lars Been. *Virtuoos!: Israels tot Armando*. Haarlem, 2019. Tent. cat. Frans Hals

- Museum 29 juni-3 november 2019.
156. Erfteimeijer, Antoon, en Renske Koster. *Reiskoorts bij Nederlandse kunstenaars sinds 1850*. Haarlem, 2016. Tent. cat. De Hallen Haarlem 28 mei-11 september 2016.
157. Erfteimeijer, Antoon, en Renske Koster. *Humor: 101 jaar lachen om kunst: de geest van dada in de Nederlandse kunst 1916-2017*. Haarlem, 2017. Tent. cat. Frans Hals Museum/De Hallen 20 mei-10 september 2017.
158. Esner, Rachel, en Sandra Kisters (red.). *The Mediatization of the Artist*. Londen, 2018.
159. Gaillard, Karin. *Made in Holland: Het wereldsucces van 400 jaar Nederlandse keramiek*. Zwolle, 2018. Tent. cat. Het Prinsessehof 2 juni 2018-30 juni 2019. (19^e-21ste eeuw)
160. Gimeno Martinez, Javier C. *Design and National Identity*. Londen, 2016.
161. Gimeno Martinez, Javier C., en Katarina Serulus (red.). *Panorama: A History of Modern Design in Belgium*. Brussel, 2017. Tent. cat. Art and Design Atomium Museum Brussel 23 juni 2017-7 januari 2018.
162. Goede, Jannet de, Jurriaan Benschop, en Isabelle Bisseling. *Het begin van een nieuwe wereld: de ontwikkeling van de moderne sculptuur*. Otterlo, 2019. Tent. cat. Kröller-Müller Museum 1 juni-29 september 2019.
163. Hecht, Peter. *De collectie Nederland is niet af*. Den Haag, 2018. Tent. cat. Kröller-Müller 30 september 2018-3 februari 2019.
164. Heuven-van Nes, Emerentia van. *Nassau en Oranje in gebrandschilderd glas 1503-2005*. Hilversum, 2015.
165. Hout, Itie van. *Indonesian Textiles at the Tropenmuseum*. Arnhem, 2017.
166. Huygen, Frederike. *Modernism: In Print, Dutch Graphic Design 1917-2017*. Eindhoven, 2017.
167. Jongedijk, Margot, en Lies van de Beek. *Nunspeet schilddorp*. Zwolle, 2019.
168. Kisters, Sandra. *The lure of the biographical: on the (self-)representation of modern artists*. Amsterdam, 2017.
169. Lambrechts, Marc. *L'objet sublime: Franse ceramiek 1875-1945*. Antwerpen, 2015. Handelseditie proefschrift Universiteit Leiden.
170. Langeveld, Gregor. *German Art in New York: The Canonization of Modern Art 1904-1957*. Amsterdam, 2015.
171. Marchesi, Monica. "Forever Young: the reproduction of photographic artworks as a conservation strategy." Leiden, 2017. Proefschrift Universiteit Leiden.
172. McNab, Janice Agnes. "The ghost artist: Tracing spectral embodiment as a figure of aesthetic resistance, in an unknown woman's eighteenth century paintings, and works by Hilma af Klint and Louise Bourgeois." Amsterdam, 2019. Proefschrift Universiteit van Amsterdam.
173. Oldewarris, Hans. *Liefde voor de Hollandse bouwkunst: Architectuur en toegepaste kunst bij Uitgeversmaatschappij Kosmos 1923-1960*. Rotterdam, 2017. Handelseditie proefschrift

- Universiteit Leiden.
174. Pieters, Din. *Het grote Nederlandse kunst boek*. Zwolle, 2019.
175. Rens, Annemiek. *Barbizon van het Noorden: De ontdekking van het Drentse Landschap 1850-1950*. Zwolle, 2019. Tent. cat. Drents Museum 24 november 2019-22 maart 2020.
176. Rijen, Jean-Pierre van, en Cees Vanwesenbeeck. *Zilver in en rond Bergen op Zoom*. Bergen op Zoom, 2017. Tent. cat. Markiezenhof 20 mei 2016-29 oktober 2017.
177. Roodenburg-Schadd, Caroline. *De geschiedenis van Kunsthandel M.L. de Boer*. Zwolle, 2018.
178. Ruiter, Peter de, en Hans Ebbink. *Wegwijzers in oude en moderne kunst: Kunst-kritiek van Niehaus, Hamacher, De Gruyter en Engelman 1918-1965*. Rotterdam, 2017.
179. Schumacher, Rogier. *Kunst-kritiek als exact vak? De kunsthistoricus als criticus 1960-2005*. Rotterdam, 2015.
180. Segal, Joes. *Kunst en politiek: tussen zuiverheid en propaganda*. Amsterdam, 2015.
181. Shobeiri, Ali. "Place: Towards a Geophilosophy of Photography." Leiden, 2018. Proefschrift Universiteit Leiden.
182. Smit-Muller, Roel H. *De schilders van Staphorst*. Zwolle, 2018.
183. Staal, Jonas. "Propaganda art from the 20th to the 21st century." Leiden, 2018. Proefschrift Universiteit Leiden.
184. Staal, Jonas. *Steve Bannon: a propaganda retrospective*. Rotterdam, 2018. Tent. cat. Het Nieuwe Instituut 20 april-23 september 2018.
185. Stolwijk, Chris. *In vertrouwen aangeboden: Nederlandse kunst in internationale context, 1800-1940*. Utrecht, 2018.
186. Unger, Marjan, en Suzanne van Leeuwen. *Jewellery Matters*. Rotterdam, 2017.
187. Verbeek, Caro. *Something in the Air: Scent in Art*. Burgrieden-Rot, 2015. Tent. cat. Museum villa Rot 22 maart-2 augustus 2015.
188. Verhaar, Guus. "Glass Sickness: Detection and prevention, Investigating unstable glass in museum collections." Amsterdam, 2018. Proefschrift Universiteit van Amsterdam.
189. Wesseling, Janneke. *The perfect spectator: the experience of the art work and reception aesthetics*. Amsterdam, 2017. Handelseditie proefschrift Universiteit Leiden.

Overzichtswerken kunstenaren

190. Almering-Strik, Lisette. *Lodewijk Schelfhout: Nederlands eerste kubist*. Zwolle, 2018. Tent. cat. Museum Singer Laren 26 januari-6 mei 2018.
191. Anastasyadis, Victoria. *Why not? I Sheila Hicks & the Dutch*. Tilburg, 2017. Tent. cat. TextielMuseum 5 maart 2016-5 juni 2016.
192. Bionda, Richard. *Matthijs Maris*. Rotterdam, 2017. Tent. cat. Rijksmuseum 6 oktober 2017-7 januari 2018. Ook verschenen in het Engels.
193. Bormann, Beatrice von (red.). *Maria Lassnig: Ways of being*. Zwolle, 2019. Tent. cat. Stedelijk Museum Amsterdam 6 april-11 augustus 2019. Bijdragen van Antonia Hoerschelmann, en Klaus Albrecht Schröder.
194. Braches, Ernst, en J.F. Heijbroek. *W.O.J. Nieuwenkamp: bouwstoffen: toegepaste grafiek en illustraties*. Amsterdam, 2016.
195. Dijk, Maite van. *Munch: Van Gogh*. Brussel, 2015. Tent. cat. Van Gogh Museum 25 september 2015-17 januari 2016.
196. Filedt Kok, Jan Piet, en Eddy de Jongh. *Peter Vos: Getekende brieven*. Amsterdam, 2017. Tent. cat. Kunstmuseum Den Haag 11 februari-21 mei 2017.
197. Fuchs, Rudi, en Hans Janssen. *Jean Brusselmans 1884-1953*. Den Haag, 2018. Tent. cat. Kunstmuseum Den Haag 17 februari-10 juni 2018.
198. Giersbergen, Wilma van. *Op zoek naar werk: de productieve kunstenaarsfamilies Hauck-Bakker-Van de Laar in Rotterdam 1770-1920*. Rotterdam, 2018.
199. Ham, Gerda J. van, en Wouter Welling. *Oskar Lens: Een colorist pur sang*. Zwolle, 2017.
200. Hardeman, Doede, en Ruth Kaloena Krul (red.). *Wojciech Weiss, 1875-1950: de trots van Polen*. Zwolle, 2016. Tent. cat. Kunstmuseum Den Haag 19 maart-12 juni 2016. Bijdrage van Zofia Weiss.
201. Harten-Boers, Henny van. *"Allemaal voor het algemeen belang": verzamelaar Jan Menze van Diepen (1905-1994)*. Slochteren, 2018.
202. Heer, Ed de, en Natasja Rietdijk. *Aat Veldhoen: De roes van het scheppen*. Eindhoven, 2015.
203. Hilkhuijsen, Jos W.L. *Hermanus Willem Koekkoek (1867-1929): schilder en illustrator van oorlog en vrede*. Nijmegen, 2019.
204. Hoekstra, Feico. *Ferdinand Erfmann*. Zwolle, 2016. Tent. cat. Museum MORE 31 januari-29 mei 2016.
205. Huygen, Frederike. *Wim Crowwel Modernist*. Eindhoven, 2015.
206. Jacobs, Stef. "Mart Stam: dichter van staal en glas." Amsterdam, 2016. Proefschrift Universiteit van Amsterdam.
207. Jager, Maarten. *Charlotte van Pallandt: Kunst als levensdoel*. Zwolle, 2018. Tent. cat. Museum de Fundatie 25 mei-1 september 2019.
208. Janssen, Hans. *Piet Mondriaan: Een nieuwe kunst voor een ongekend leven*. Amsterdam, 2015.

209. Jong, Cees W., en Marty Bax. *Piet Mondrian: the studios, Amsterdam, Laren, Paris, London, New York*. Londen, 2015.
210. Kal, Pienke W.H. *The colourful life of Harols Leslie Thonton alias The Kangaroo 1915-2005*. Eindhoven, 2015.
211. Koen, Elly M. *Ogenschijnlijke verschillen: Ruloff S.A. Manuputty, een Molukse schilder in Nederland 1926-2002*. Eindhoven, 2015. Tent. cat. Groninger Museum 4 november 2016-9 april 2017.
212. Koninkx, Désirée. *De stijl van Lou Loeber*, Kortenhoef, 2017. Tent. cat. Kunst aan de Dijk Kortenhoef 10 juni-2 juli 2017.
213. Kreeft, Kristian. *In vervoering van Voerman*. Zwolle, 2019. Tent. cat. Voerman Museum Hattem 12 november 2019-12 april 2020.
214. Lienden, Anne van, en Caroline Roodenburg-Schadd. *Gestel 1881-1941*. Laren/Bussum, 2015. Tent. cat. Singer Laren 25 januari-25 mei 2015.
215. Meershoek, Rob. *Hans de Jong 1932-2011: Keramist*. Zwolle, 2017. Tent. cat. Kunstmuseum Den Haag 04 november 2017-18 februari 2018.
216. Ool, Marcel van. *Mondriaan: uit de natuur*. Amsterdam, 2017.
217. Otterloo, Chris van. *Tanaka Ryohei*. Leiden, 2019.
218. Peters, Philip. *Jan Snoeck: phantasme*. Zwolle, 2017. Tent. cat. Museum Jan van der Togt 1 maart-9 april 2017.
219. Smit-Muller, Roel H. A.G. *Gerritsen: Een gedreven kunstenaar*. Zwolle, 2017.
220. Temminck, Joan, en Laurens Geurtz. *Copier compleet: Het oeuvre van A.D. Copier (1901-1991)*. Rotterdam, 2015.
221. Verbeek, Caro. *Dick Bruna: Kunstenaar*. Amsterdam, 2015. Tent. cat. Rijksmuseum Amsterdam 27 augustus-15 november 2015.
222. Versteegh, Jaap. *Fatale kunst: leven en werk van Sara de Swart (1861-1951)*. Nijmegen, 2016. Tent. cat. Kunsthall Rotterdam 19 maart-5 juni 2016.
223. Versteegh, Jaap. *Toon Kelder: Romantisch modernist*. Zwolle, 2016. Tent. cat. Museum Flehite 18 februari-12 juni 2016.

Auteurs

A

Addleman-Frankel, Kate
Almeida Meroz, Joana Ozorio de
Almering-Strik, Lisette
Anastasyadis, Victoria
Andrade da Silva Albuquerque,
P.A.
Anthonissen, Anton

B

Baas, Frederic
Baetens, Jan Dirk
Bakker, Wim*
Banning, Nicky van
Barendse, Linda
Bavelaar, Hestia
Bax, Marty
Beek, Lies van de
Been, Lars
Beentjes, Tonny
Belt, Werner van den
Benschop, Jurriaan
Bentham, Barend J. van
Berg, Hubert van den
Berger, Helewise
Bergman, Joost
Berkum, Sandra van
Berrebi, Sophie
Berserik, Herman

Bertheux, Maarten
Bikker, Jonathan
Bionda, Richard
Bisseling, Isabelle
Blom, Ivo
Blühm, Andreas
Boer, Ronald Slamet de
Bodt, Saskia de
Boogaarts, Jan
Bool, Flip
Boom, Mattie
Boot, Caroline
Bormann, Beatrice von
Braches, Ernst
Brentjens, Yvonne
Brink, Theo van den
Bronwasser, Sacha
Burkom, Frans van

C

Carvalho, Fleur Roos Rosa de
Charles, Corinne
Cornelis, Mireille
Crucq, Arthur

D

Day, Jeremiah
Dekker, Tessel
Dickaut, Monique F.A.
Dijk, Maite van
Dijke, Frouke van

Dijkstra, Jeroen
Dirven, Ron
Dooren, Elmyra M.H. van

E

Ebbink, Hans
Eijnde, Jeroen van den
Eisses, Marit
Ekkart, Rudi
Eliëns, Titus M.
Elshout, Dos
Emerson, Kathryn
Erftemeijer, Antoon
Esner, Rachel

F

Ferdinand, Simon
Filedt Kok, Jan Piet
Fuchs, Rudi

G

Gaillard, Karin
Geer, Kees van der
Geurtz, Laurens
Giersbergen, Wilma van
Gierstberg, Frits
Gimeno Martinez, Javier C.
Gnyp, Marta
Goede, Jannet de
Goedings, Truusje
Graaf, Floor de

Gras, Saskia
Grasman, Edward
Groot, Marijke de
Groot, Marjan

H

Halem, Ludo van
Ham, Gerda J. van
Hanssen, Léon
Hardeman, Doede
Harten-Boers, Henny van
Hartog Jager, Hans den
Hecht, Peter
Heer, Ed de
Heijbroek, J.F.
Helleman, Cora
Heteren, Marjan van
Heugten, Sjraar van
Heuvel, Maartje van den
Heuven-van Nes, Emerentia van
Hilkhuijsen, Jos W.L.
Hoekstra, Feico
Hoeven, Joost van der
Hohé, Madelief
Hompe, Roosmarijn
Horst, Trudy van der
Hout, Itie van
Hoyle, Mickey
Huizing, Colin
Huygen, Frederike

J

Jacobs, Stef
Jager, Maarten
Jansen, Hubert Marie Lambert
Jansen, Marije
Janssen, Hans
Järvenpää, Emma
Jobse, Jonneke
Jong, Cees W.
Jongedijk, Margot
Jongh, Eddy de
Jooren, Marieke
Jordens, Peter

K

Kal, Pienke W.H.
Kempers, Paul
Keuning, Ralph
Kisters, Sandra
Kletter, Sander
Klompmakers, Inge
Koen, Elly M.*
Kok, Annemarie
Koninkx, Désirée
Koolhaas-Grosfeld, Eveline
Koster, Renske
Kouwenhove, Pieterneel
Kreeft, Kristian
Krul, Annelien
Krul, Ruth Kaloena

L

Lambrechts, Marc
Lamoree, Jhim
Langeveld, Gregor
Leeuwen, Suzanne van
Lienden, Anne van
Linden, Agnes van der
Lindhovius, Willemijn
Lit, Robert van
Lütticken, Sven
Lyna, Dries

M

Marchesi, Monica
McNab, Janice Agnes
Mechelen, Marga van
Meershoek, Rob
Melissen, Antoon
Muller, Eelke
Mulli, Julia

N

Netel, Lies

O

Oldewarris, Hans
Ool, Marcel van
Otterloo, Chris van

P

Paaschen, Jacqueline van

Peters, Philip

Pieters, Din

Poodt, Jos

Prins, Laura

R

Raassen-Kruimel, Emke
Rakhorst, Monique
Rens, Annemiek
Rey, Frederique van
Reynaerts, Jenny
Rietdijk, Natasja
Rijen, Jean-Pierre van
Rijn, Ilse van
Rijnders, Mieke
Roode, Ingeborg de
Roodenburg-Schadd, Caroline
Roosenboom, Hans
Rovers, Eva
Ruiten, Peter de
Ruygt, Anne

S

Schaap, Robert*
Scheijen, Sjeng
Schreuder, Cartien
Schumacher, Rogier
Segal, Joes
Serulus, Katarina
Shobeiri, Ali
Sholette, Gregory

Sinderen, Wim van
Sizoo, Hans
Sloten, Leonore van
Smit-Muller, Roel H.
Smit, Adelheid
Smithuis, Renée
Spek, Jikke van der
Staal, Jonas
Steyn, Geer
Stigter, Sanneke
Stokvis, Willemijn
Stolwijk, Chris
Straaten, Evert van
Suijver, Renske

T

Temminck, Joan
Tempel, Benno
Tilanus, Louk
Tuijn, Marguerite

U

Ulzen, Patricia van
Unger, Marjan
Uniquole, Nicole

V

Vanwesenbeeck, Cees
Veen, Anneke van
Veiga, Leonor
Veldink, Suzanne

Verbeek, Caro
Verbene, Lotte
Verhaar, Guus
Versteegh, Jaap
Visser, Evelien de
Visser, Rina
Vreeken, Bert
Vries, Anneke de
Vries, Jan de

W

Weber, Nicholas Fox
Weijers, Wouter
Welling, Wouter
Wesseling, Janneke
Westgeest, Helen
Wezel, Gerard van
Witgens, Doris
Wolf, Joke de
Woud, Auke van der

Z

Zeeland, Nelleke van
Zonnenberg Nathalie S.J.F.
Zwart, Brenda